دوونیای ئەمڕۆ … ڕیاز حاجی

بێگومان لەچوارچێوەی ڕەهەندی کۆمەڵایەتی و سیاسی لە تەواوی دوونیای ئەمڕۆ کارکردن بووە لەسەر ڕەخساندن و باشتر کردنی ئەم جیهانە، جیهانێک یاخود بنیادنانی دونیایەک بەو مانایە نا بەهەشتێک لەم سەر زەمینە بە تاکەکانی کۆمەڵگا بنیات بنێ، بەڵکو دەرفەتی کۆکردنەوەی هەموو دیدە جیاوازەکانی هەبێت، بێ جیاوازی ڕەنگ و زمان ئایدیا، گەر سەرەنج بدەین بە ئاشکار هەست بە جۆرە ڕەهایەک لەنێو کۆمەڵگای کوردی تەشەنەی کردووە ترسناکی لە بابەتی دینی و سیاسیدا بە موقەدەس کردنی وەک ئەوەی لە باوانە یاخود بەپێی شوێنی جوگرافیا بۆیان مابێتەوە، ئەم شێوازە هەم بە دین هەم بە لایەنە سیاسیەکەشی جیاوازیەکی وای تێدا بەدی ناکرێ، ئەوەی من بڕوام پێیەتی ناکرێت بە دەقێکی دینی هەرچی ئازادی بیرکردنەوەو ئازادی باوەڕ بەیەکەوە ببەسترێتەوە ئەکرێ لە چوارچێوەی ئەخڵاقی هەموو کردارێک شایەنی هەڵوەستە لەسەر کردن بێ، بە تێگەیشتن لە پرسەکان.

لەکۆمەڵگای کوردی بە هەموو هێزە دینیەکانەوە ئەیانەوێت ئازادی بیرکردنەو ئازادی بیروڕا دەربرین سنوردار بکەن، گەر وشیار نەبین لە چەند ساڵەی داهاتوو ڕەنگە سانسۆر لەسەر جل و بەرگ و جوداکردنەوەی نێر و مێ هەر لە قۆناغی سەرەتایی تا دەگاتە دووا قۆناغەکانی خوێندن کاری پێبکرێت، دین لە یەک کاتدا ببێتە بە مەرجەعی هەموو پرسە گرنگەکانی نێو کۆمەڵگا لە سیاسەتەوە بگرە تا دەگاتە فیکر و ئەخڵاق و فەرهەنگ و کڵتور لەرێوە لەڕێگای بە ڕەها کردنی لەڕێگای وتار و دەقە دینیەکان و سەپاندنی بەسەر تەواوی کۆمەڵگا ، لەپاڵ هەموو ئەمانەشدا ڕەنگە هەر لەبەر ئەم وتارە بەگژمدابچنەوە یان بەکافر کردنی نوسەری کتێبێک.

دیدێکی گشتگیر و هەمان تێڕوانینن لە هیچ هێز و لایەنێکی تر قبوڵ ناکات واتە هیچ فکرێکی تر قبوڵ ناکات ببێتە مەرجەعی سیاسەت و ئەخڵاقی کۆمەڵگا بە گشتی، واتە دەیەوێت هەموو هێزەکانی تر لەژێر ڕکێفی خۆیەوە بن گەر لەشوێنی کێشە ببێتە چارەسەریش یان لەشوێن پێکدادان ببێتە هێمنی و سەقامگیریەکی گشتی.

لە بنەڕەتەوە ئازادی بیرکردنەوە شێوەیەکی ئازادی تاکە بۆ باشترکردنی دوونیا تا بە ئەمڕۆ گەیشتووە ئینسانیەت بچەسپێنن بە ئەوەی ئایدۆڵۆژیایەک بچەسپێنن بەسەر تەواوی کۆمەڵگادا هەر تاکێک

لە خۆیەوە هەوڵی باشترکردنی ژیان بدا لەم هەسارەیەدا، دوونیای ناوەوەی مر□ق ه□میشە تاکەکان بەدروستکردنی و دەوڵەمەند کردنی چەندین ڕەنگ، ڕێ لەوە بگرن ئینسانەکان ببن بە کۆپی یەکتر بەپێی تێگەیشتن و عەقڵ و ویست و خەیاڵی خۆیانەوە دابڕێژن و کاری بۆ بکەن، تا ئەو ئاستەش ئەتوانم ڕێگە بەخۆم بدەم بڵێم بەڵام ڕێژەیانە کە تاکەکانی کۆمەڵگای کوردی نەک هەر ڕەنگدانەوەی ئایدۆلۆژیاکەیان نیین بەڵکو بە ڕێژەیەکی زۆر پێچەوانەن، ڕوونتر بڵێم: " تاکی کۆمەڵگای کوردی ئامادەیە ل□ پێناو ئیسڵام خۆیان ئینتیحار بکەن لێ ئامادەنین ل□ پێناویدا بژین" نیفاقی کۆمەڵگای کوردی و ڕووکەشیانە مامەڵەکردن لەسەر پرسە گرنگەکان بە ناو□□ک□کی بۆشەوە، پەروەردەو بەرپرسیاری و ناهۆشیاری هەم تاکەکانی کۆمەڵگاو هەم لەسەر بونیادی گشتی دا تاکێکی دۆگما ئەپڕژێنێتە نێو کایە سیاسی و ڕۆشەنبیری و کۆمەڵایەتیەکان بەرەو هەڵدێر دەبات و ئەبێتە هۆی درووستبوونی جەنجاڵی و نانەوەی ئاژاوەو یەکتر قبوڵ نەکردن بەڕەنگ و ئایدۆڵۆژیا جیاوازەکانەوە، ڕوونتر بڵێم ئاستی وشیاری تاک لە ئاستێکی نزمدایە بۆیە سەرەتا وا پێویست دەکات بەگژ تاک دا بچینەوە تاک ڕۆشنبیر بکرێت و بتوانێت فراوانتر بڕوانێت و ئایدۆڵۆژیاکەی تێبپەڕێنێت نەک بەردەوام پیرۆز کردن و بە ڕەها کردنی باوەڕەکەی مامەڵە لەگەڵ ئەم دۆخە بکات بە مانایەکی تر دوونیا بینینی تەنێ لە یەک لایەنەوە نەبێ بەڵکو گشتگیری و ئافراندنی توانایەک کە بە ئاسانی جگە لە ئایدۆڵۆژیاکەی بە شێوازێکی ناشیرین مامەڵە یاخود بەرپەرچی باو□□□ی تر نەدات بێ بەڵگەو تا دەگاتە ئاستی تانەدان بەشێوازێکی ناتەندروست، باشتر وایە لەو چەقبەستوویەوە دەرباز بین دید و شێوازی بیرکردنەوەکانمان بگۆڕین بێگومان ئەمەش لەچوارچێوەی مۆڕاڵی گشتی و ڕێزگرتن لە موقەدەسەکانی یەکتر بەبێ سوکایەتی پێکردن، بێگومان ژیان جوانتر ئەبێ بە ڕێز گرتن لە شکۆی تاک و یەکتر قبوڵ کردن بە ڕەنگە جیاوەزەکانەوە.

بە نیسبەت ئازادیەوە یەکێکە لە سەرەتایترین مافی تاک دادەنرێت، تاوەکو ئەو تاکە بوێرانە بە پڕاکتیکردنی ئەو ماف و خواستانەی خۆی بکات، کە پەیوەستە بە تێگەیشتن و دوونیا بینینی تاکەوە ، بەبێ ئەوەی هیچ لەمپەر ل□ بەردەمیدا دروست بکرێت چ جای کەلتوری یان ئایینی بێت ،ئەمەش بە بوونیاد نانی ژینگەیەکی لەبار لە ژێر سایەی یاسایەکدا کە کەلەسەرەتاوە هەڵگری پەیامی مرۆڤایەتی بێت ،بێ ئەوەی کاریگەری هیچ ئایدۆڵۆژیایەکی پێوە دیار بێت ڕوونتر بڵێم نەچەسپاندنی ئەم یاسایە بەسەر تاک بە تاکی کۆمەڵگا ، لە

ک□ تایدا ئازادی لای من بە مانای بەڕەڵای و سنور بەزاندن نییە، کە زۆرێک وشەی ئازادی تایبەت بڵێم شوێنکەوتووانی ئاینی بەم جۆرە شرۆڤە یاخود پێناسی دەکەن.

ڕیاز حاجی